

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ATSISAKYMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL AUDIOVIZUALINIŲ KŪRINIŲ AUTORIŲ TEISIŲ ASOCIACIJOS AVAKA, LIETUVOS GRETUTINIŲ TEISIŲ ASOCIACIJOS IR ASOCIACIJOS LATGA VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2022 m. spalio 20 d.
Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2022 m. spalio 20 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacijos AVAKA, Lietuvos gretutinių teisių asociacijos ir Asociacijos LATGA (toliau – Kolektyvinio administravimo organizacijos) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Konkurencijos taryba 2022 m. sausio 27 d. gavo uždarnosios akcinės bendrovės „Naujasis Vilnius“ ir LIETUVOS VIEŠBUČIŲ IR RESTORANŲ ASOCIACIJOS (toliau – Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija) (toliau kartu – Pareiškėjai) prašymą atlikti tyrimą dėl Kolektyvinio administravimo organizacijų piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi (toliau – Pareiškimas)¹, kurį paskutinį kartą papildė 2022 m. rugsėjo 22 d. raštu.

(3) Pareiškime nurodoma, jog Kolektyvinio administravimo organizacijos, išduodamos licencijas viešai skelbti kūrinius per viešbučių kambariuose ir bendrose patalpose įrengtus TV aparatus, užima dominuojančią padėtį rinkoje. Pareiškime pažymima, jog Kolektyvinio administravimo organizacijos, nustatydamos licencinius tarifus už administruojamo repertuaro paskelbimą viešbučių sektoriui (toliau – Tarifai), piktnaudžiauja užimama dominuojančia padėtimi.

(4) Pareiškėjai pažeidimo veiksmus grindžia toliau nurodytomis aplinkybėmis.

(5) Pirma, Pareiškėjai teigia, jog Kolektyvinio administravimo organizacijų piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi pasireiškia nustatant ženkliai per aukštus Tarifus, kurie, anot Pareiškėjų, yra nesąžiningi savaime bei viršija analogiškų tarifų lygį kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse.

(6) Antra, anot Pareiškėjų, nustatyti Tarifai yra diskriminaciniai, lyginant su tarifais, nustatytais už kabelinę retransliaciją.

(7) Pareiškėjai nurodo, jog Kolektyvinio administravimo organizacijų veiksmai, nustatant ženkliai skirtingus tarifus, turėtų būti vertintini kaip piktnaudžiavimas užimama dominuojančia padėtimi ir viešbučių sektoriaus diskriminavimas.

(8) Pareiškėjai taip pat nurodo, kad Vilniaus miesto apylinkės teisme (toliau – Teismas) yra nagrinėjama byla Nr. e2-6449-1125/2022, kurioje ieškovais yra du viešbučių valdytojai UAB „Naujasis Vilnius“ ir UAB „Centrum“; Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija šioje byloje dalyvauja trečiojo asmens teisėmis, o atsakovai – Kolektyvinio administravimo organizacijos. Pareiškėjai pažymi, kad byloje yra suformuluoti reikalavimai nustatyti kiekvienam ieškovui taikytiną mėnesinį atlyginimo tarifą už viešą kiekvienos iš Kolektyvinio administravimo organizacijų

¹ Bylos 1 tomas, 1–144 lapai.

administruojamo repertuaro paskelbimą per viešbučių kambariuose ir bendrose patalpose įrengtus TV aparatus pagal atitinkamą formulę nuo 2022 m. sausio 1 d.

Konkurencijos taryba konstatuoja:

(9) Konkurencijos įstatymo 7 straipsnyje nustatytas draudimas piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi atitinkamoje rinkoje atliekant įvairius veiksmus, kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, nepagrįstai varžo kitų ūkio subjektų galimybes veikti rinkoje arba pažeidžia vartotojų interesus. Pareiškėjai kreipėsi į Konkurencijos tarybą, prašydama pradėti tyrimą dėl Kolektyvinio administravimo organizacijų veiksmų nustatant ženkliai per aukštus Tarifus ir diskriminuojant viešbučių sektorių, kuriais galimai pažeidžiamos Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio nuostatos.

(10) Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio, įtvirtinančio pareiškimų dėl tyrimo atlikimo pateikimo ir nagrinėjimo tvarką, 4 dalies 8 punktą nurodo, kad Konkurencijos taryba turi teisę priimti nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų.

(11) Konkurencijos taryba 2012 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 1S-89 „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto patvirtinimo“ patvirtino savo veiklos prioritetą – atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Minėtu nutarimu patvirtintame Konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto įgyvendinimo principų apraše (toliau – Aprašas) buvo įtvirtinti principai, kuriais vadovaudamasi Konkurencijos taryba priima sprendimus dėl tam tikro tyrimo tikslingumo ir apimtys. Vertinant, ar tyrimas atitinka veiklos prioritetą, vadovaujamosi Apraše nustatytais tyrimo įtakos reikšmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės bei racionalaus išteklių naudojimo principais. Kaip nurodyta Aprašo 5 punkte, nė vienas iš šių principų neturi iš anksto nustatytos lemiamos įtakos Konkurencijos tarybos sprendimui dėl konkretaus tyrimo atlikimo, tačiau Konkurencijos tarybai gali pakakti įvertinti tyrimą pagal vieną iš principų, kad galėtų priimti sprendimą dėl tyrimo tikslingumo.

(12) Vertinant Pareiškėjų prašymą pradėti tyrimą dėl Kolektyvinio administravimo organizacijų veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams bei Pareiškimo atitiktį Konkurencijos tarybos veiklos prioritetui, atsižvelgtina į šiuos Apraše įtvirtintus veiklos prioriteto vertinimo principus: strateginės reikšmės (Aprašo 8.2 papunktis) bei racionalaus išteklių naudojimo (Aprašo 8.3 papunktis).

(13) Aprašo 12 punkte nurodoma, kad Konkurencijos taryba vertins kitų institucijų galimybes efektyviai išspręsti su galimu pažeidimu susijusias problemas ir kitas strateginę tyrimo reikšmę rodančias aplinkybes. Aprašo 14 punkte teigiama, kad, vadovaudamasi racionalaus išteklių naudojimo principu, Konkurencijos taryba sieks atlikti tyrimus, kuriems reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų proporcingi tikėtiniems tyrimų rezultatams. Aprašo 15.1 papunktyje nurodyta, kad sprendama dėl tyrimo pradėjimo Konkurencijos taryba vertins konkretaus tyrimo tikslus bei tikimybę juos pasiekti, o 15.2 papunktyje nurodyta, kad sprendama dėl tyrimo pradėjimo Konkurencijos taryba vertins tyrimui atlikti reikalingą laiką ir būtinus bei turimus žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

(14) Dėl skundžiamų per didelių (nesąžiningų) kainų taikymo veiksmų pažymėtina, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – Teisingumo Teismas) *United Brands* byloje ir kitose bylose yra pateikęs piktnaudžiavimo nustatant per dideles kainas analizės struktūrą (testą), pagal kurią, pirma, vertinama, ar yra pernelyg didelė disproporcija tarp faktinių išlaidų ir faktiškai reikalaujamos kainos, ir jei taip, antra, vertinama, ar kaina yra nesąžininga arba savaimė, arba palyginus su analogiškėmis prekėmis, t. y. palyginamuoju standartu (angl. *benchmark*)². Vadovaujantis *United Brands* byloje aprašyta analizės struktūra (testu), siekiant pripažinti, kad

² Teisingumo Teismo 1978 m. vasario 14 d. sprendimas byloje Nr. C 27/76, *United Brands Company ir United Brands Continentaal BV prieš Komisiją*, 250–252 pastraipos.

dominuojančią padėtį užimančio ūkio subjekto taikomos kainos yra pernelyg didelės, nėra pakankama nustatyti pirmąją sąlygą, kad prekės pardavimo kaina yra per didelė lyginant su prekės gamybos kaštais, tačiau turi būti nustatyta ir antroji sąlyga, kad prekės kaina yra savaimė nesąžininga arba nesąžininga palyginus su analogiškais prekėmis³.

(15) Dėl skundžiamų diskriminavimo veiksmų pažymėtina, kad Teisingumo Teismas sprendime *Meo – Serviços de Comunicações e Multimédia* byloje yra nurodęs, jog vertinant šių veiksmų sąlygas reikia konstatuoti, kad dominuojančią padėtį užimančios įmonės elgesys rinkoje yra ne tik diskriminuojantis – juo dar siekiama iškreipti šį konkurencinį santykį, t. y. pabloginti vienu šios įmonės prekybos partnerių konkurencinę padėtį kitų partnerių atžvilgiu⁴. Be to, tik tuo atveju, jei dominuojančią padėtį užimančios įmonės veiksmais, atsižvelgiant į visas bylos aplinkybes, iškreipio šių prekybos partnerių tarpusavio konkurenciją, konkuruojančių prekybos partnerių diskriminaciją galima laikyti piktnaudžiavimu. Taigi, svarbu išnagrinėti visas reikšmingas aplinkybes siekiant nustatyti, ar diskriminacija dėl kainų lemia konkurenciniu atžvilgiu nepalankią padėtį arba kelia tokią riziką⁵. Teisingumo Teismas taip pat yra nurodęs, kad konkurencijos institucija ar kompetentingas nacionalinis teismas atlikdamas nagrinėjimą turi atsižvelgti į visas jų nagrinėjamo atvejo aplinkybes. Šiame kontekste tokia institucija ar teismas gali vertinti įmonės dominuojančią padėtį, derybinę galią dėl tarifų, jų taikymo sąlygas, tvarką, trukmę ir dydį, taip pat tai, ar esama strategijos išstumti iš žemesnės pakopos rinkos vieną iš jos prekybos partnerių, kuris yra bent jau tiek pat produktyvus kaip jo konkurentai⁶.

(16) Taigi, vertinant Kolektyvinio administravimo organizacijų veiksmų atitiktį Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams, turėtų būti atlikta išsami ir detali ekonominė ir teisinė analizė: apibrėžta atitinkama rinka, kurioje veikia Kolektyvinio administravimo organizacijos, vertinama Kolektyvinio administravimo organizacijų padėtis atitinkamoje rinkoje, įvertintos konkurencijos sąlygos atitinkamoje rinkoje, vertinama, ar Tarifai yra tikrai per dideli bei nesąžiningi, ar Kolektyvinio administravimo organizacijos atliko diskriminavimo veiksmus, ir t. t. Taigi, įvertinus reikalingos informacijos pobūdį, detalus Pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių vertinimas bei analizė pareikalautų reikšmingų Konkurencijos tarybos išteklių.

(17) Dėl tyrimo strateginės reikšmės pažymėtina, kad ginčas dėl Kolektyvinio administravimo organizacijų nustatytų Tarifų dydžio yra nagrinėjamas Teisme, byloje Nr. e2-6449-1125/2022. Vieno iš Pareiškėjų Teismui pateiktame ieškinyje yra prašoma nustatyti naują Kolektyvinio administravimo organizacijų taikytiną Tarifą, o ieškinyje grindžiamas ir tuo, jog kabelinės retransliacijos paslaugų teikėjams tarifas už kabelinę retransliaciją yra nustatytas ženkliai mažesnis. Pareiškėjai, prašydami Konkurencijos tarybos atlikti tyrimą, pateikia iš esmės analogiško pobūdžio įrodymus bei argumentus, kurie yra vertinami nagrinėjant bylą Teisme. Teismas, išnagrinėjęs bylą, gali išspręsti tarp šalių kilusį ginčą dėl minėtų aplinkybių iš esmės.

(18) Taigi, Konkurencijos tarybos atliekamas tyrimas dėl aptariamų skundžiamų Kolektyvinio administravimo organizacijų veiksmų lemtų neracionalų Konkurencijos tarybos išteklių naudojimą, nes tikėtini tyrimo rezultatai gali būti pasiekti ir Konkurencijos tarybai šiuo metu neatliekant tyrimo (Pareiškėjų keliamos problemos gali būti išspręstos bei jų interesai apginti jau vykstančioje civilinėje byloje teismui priėmus sprendimą).

(19) Įvertinusi paminėtas aplinkybes, Konkurencijos taryba daro išvadą, kad Konkurencijos tarybos tyrimas dėl skundžiamų Kolektyvinio administravimo organizacijų veiksmų neatitiktų strateginės reikšmės bei racionalaus išteklių naudojimo principų.

³ Europos Komisijos 2004 m. liepos 23 d. sprendimas byloje Nr. COMP/A.36.568/D3, *Scandlines Sverige AB prieš Port of Helsingborg*, 102 pastraipa; Europos Komisijos 2018 m. gegužės 24 d. sprendimas byloje Nr. AT.39816, *Upstream gas supplies in Central and Eastern Europe*, 65 pastraipa.

⁴ Teisingumo Teismo 2018 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. C-525/16, *Meo – Serviços de Comunicações e Multimédia*, 25 pastraipa.

⁵ Teisingumo Teismo 2018 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. C-525/16, *Meo – Serviços de Comunicações e Multimédia*, 27–28 pastraipos.

⁶ Teisingumo Teismo 2018 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. C-525/16, *Meo – Serviços de Comunicações e Multimédia*, 31 pastraipa.

(20) Atitinkamai, konstatuotina, kad Pareiškėjų nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto, todėl yra pagrindas atsisakyti pradėti tyrimą.

(21) Kaip nurodyta Aprašo 6 punkte, Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, nereiškia, kad skundžiami veiksmai negali pažeisti Konkurencijos įstatymo reikalavimų.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a:

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacijos AVAKA, Lietuvos gretutinių teisių asociacijos ir Asociacijos LATGA veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *kt.gov.lt* dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ATSIKALAVIMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL AUDIOVIZUALINIŲ KŪRINIŲ AUTORIŲ TEISIŲ ASOCIACIJOS AVAKA, LIETUVOS GRETUTINIŲ TEISIŲ ASOCIACIJOS IR ASOCIACIJOS LATGA VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-10-21 Nr. 1S-115 (2022)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Monika Dumbrytė-Ožiūnienė, Grupės vadovė, Teisės grupė
Sertifikatas išduotas	MONIKA DUMBRYTĖ-OŽIŪNIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-10-20 14:59:40 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-29 17:46:33 – 2024-12-27 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Šarūnas Keserauskas, Pirmininkas, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	ŠARŪNAS KESERAUSKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-10-21 08:28:19 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-10-21 08:28:35 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-08-17 10:11:18 – 2024-08-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:17 iki 2024-12-19 11:01:17
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.60
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-10-21 08:42:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-10-21 08:42:45 Dokumentų valdymo sistema Avilys